Socialdemokraterna, partistyrelsen, den 8 augusti 1979 Valmanifest

Socialdemokratin går till val i en känsla av djupt ansvar.

Vi känner ansvar för att inför 80-talets svåra problem forma en praktisk politik som kan återvinna tryggheten och återskapa framtidstron i det svenska samhället.

Vi känner ansvar för att återge landet en fast politisk ledning som i en svår tid kan samla nationens krafter.

Ty inför 80-talet tornar orosmolnen upp sig. Den internationella oron består. Konflikterna mellan fattiga och rika länder kan bli lika djupgående som motsättningarna mellan öst och väst. Oljekrisen utgör ett allvarligt hot mot ekonomisk utveckling och stabilitet. Den förvärrar den ekonomiska kris som sedan åtskilliga år medför hög arbetslöshet i industriländerna. Vi står inför stora förändringar inom den svenska industrin samtidigt som den nya datatekniken kan bli ett hot mot sysselsättningen. Vi upplever risker för en förstörelse av vår miljö och ökade hälsorisker på våra arbetsplatser.

Vårt utgångsläge för att bemästra de kommande decenniernas påfrestningar för arbete och välfärd har på viktiga punkter försämrats under den borgerliga regeringsperioden.

Under de senaste åren har *priserna* stigit kraftigt Det har betytt sänkta reallöner och ökade orättvisor. Samtidigt har den borgerliga ekonomiska politiken skapat risker för fortsatta stora prisstegringar, vilket är ett hot mot människornas levnadsstandard, mot ekonomiskt framåtskridande och stabilitet.

Under de borgerliga åren har *investeringarna* i industrin kraftigt sjunkit och bostadsbyggandet har minskat. Det betyder att vår industri har föråldrats och att vi har försummat möjligheterna till förnyelse för att trygga framtidens jobb. Bostadsbristen har ökat och hyrorna har gått i höjden.

Arbetslösheten är hög, framför allt bland unga människor. Den sociala utslagningen ökar.

De borgerliga regeringarna har åsamkat landet *stora skulder* och ständigt *växande underskott* i statsfinanserna. Det betyder stora räntekostnader i framtiden och bestående inflationsrisker. Det betyder ökade ekonomiska klyftor och att samhällets möjligheter att bemästra 80-talets problem försvagas.

Detta vill socialdemokraterna

Socialdemokratins politik inför valet bygger på besluten vid 1978 års partikongress. Utförliga förslag har på varje område lagts fram i riksdagen. Under valrörelsen kommer vi att på olika sätt ytterligare redovisa vårt program inför väljarna. Socialdemokraternas program har följande huvudlinjer.

Neutralitet och fred

Vi vill föra en fast och konsekvent neutralitetspolitik som samtidigt kan utgöra ett stöd för en fredlig utveckling i världen.

Vi vill att Sverige ska föra en aktiv utrikespolitik som präglas av internationell

solidaritet. Vi vill medverka i arbetet för fred och nedrustning i kampen mot förtryck och fattigdom.

Arbete åt alla

För att trygga jobben måste vi till fullo utnyttja alla våra tillgångar. Vi måste använda vårt sparande för att förnya industrin, öka bostadsbyggandet och främja forskning och en teknisk utveckling till gagn för människorna. Nya instrument måste byggas upp: strukturfond, löntagarfonder och utvecklingsbolag. Vi måste föra en offensiv näringspolitik och främja den regionala utvecklingen. Vi måste ha en trygg och säker energiförsörjning. Vi måste fullfölja demokratiseringen av det ekonomiska livet och förnyelsen av arbetslivet. Samhället och de anställda måste få ökat inflytande över datatekniken.

Ungdomen måste ges rätt till utbildning, praktik eller arbete. Jämställdheten mellan kvinnor och män måste främjas på arbetslivets och på samhällslivets alla områden. Omfattande insatser måste göras för att öppna arbetsmarknaden för de handikappade.

Ekonomisk rättvisa

Vi vill ha en rättvisare fördelning av inkomster och förmögenheter. Det kräver att vi kommer tillrätta med inflationen och dess skadeverkningar, får ordning på statsfinanserna, reformerar skatterna och fullföljer en offensiv välfärdspolitik. Statsfinanserna måste steg för steg saneras. Det förutsätter en återhållsam utgiftspolitik. En skatt på produktionen införs. Detta möjliggör en reformering av inkomstskatten så att kommunalskatten och marginalskatten kan sänkas. Skattefiffel och ekonomisk brottslighet måste bekämpas.

Den enskilde ska ha största möjliga frihet ifråga om valet av boende. Det innebär att hyreslägenhet, bostadsrätt och egnahem bör stå till förfogande på likvärdiga ekonomiska villkor

Miljö för hälsa och trivsel

Målmedvetna åtgärder måste vidtas för att skapa bättre boendemiljöer och öka gemenskapen mellan de boende. Dåliga bostadsmiljöer måste rustas upp och den sociala omsorgen byggas ut. Vandalisering och förstörelse motverkas. Vi måste göra ännu mer för att skapa goda *arbetsmiljöer*. Skyddet för de anställdas hälsa ska vara avgörande för arbetsplatsernas utformning. De anställda ges möjligheter att påverka forskningen om sin arbetsmiljö. Arbetet måste fortsätta på att skapa en livsvänlig *miljö*. Den stora användningen av gifter och kemikalier inger stor oro. En gift- och kemikommission ska tillsättas för att ta itu med kemisamhällets problem. Vi vill ge kommunerna rätt att stoppa giftbesprutningar i skogen. Vårt mål är att helt komma bort från användningen av gifter i skogs- och jordbruk. Luft- och vattenföroreningarna ska minskas.

Omsorg om varandra

I en kärv ekonomisk tid är det viktigare än någonsin att solidariteten och

gemenskapen mellan människor stärks. Det är djupt oroväckande att allt fler människor kommer vid sidan av gemenskapen och att utslagningen ökar. Det tilltagande alkohol- och drogmissbruket måste aktivt motverkas. Möjligheterna till vård måste förstärkas.

För de *gamla* finns fortfarande mycket att förbättra när det gäller de materiella villkoren. Vi måste ägna största uppmärksamhet åt hur de äldre ska få rätt till ett meningsfullt liv tillsammans med övriga generationer i samhället. I detta syfte bör pensionärer bl a ges ökade möjligheter att bo kvar i sina invanda hemmiljöer. Långtidsvården måste förbättras och byggas ut.

Samhället måste göras *barnvänligare*. Alla vuxna måste gemensamt ta ansvar för att barn och ungdom får trygga uppväxtvillkor. Barnfamiljernas ekonomiska standard måste förbättras. Barnomsorgen ska byggas ut och kvaliteten förbättras.

Skolan och föreningslivet måste få ökade resurser att stödja barnens och ungdomarnas utveckling. Arbetsförhållandena för elever och personal måste förbättras.

Vi vill en politik för invandrarna som präglas av jämlikhet, valfrihet och samverkan.

En handlingskraftig regering

De borgerliga partierna förmådde inte ge landet en politisk ledning. Efter två år av inre motsättningar och taktiska manövrar föll trepartiregeringen samman och ersattes av en provisorisk minoritetsregering. Även idag står de borgerliga partierna splittrade i flertalet viktiga samhällsfrågor.

Sverige har inte råd med en regering som måste ägna mer tid åt inre motsättningar än åt landets verkliga problem. Sverige har inte råd att möta framtidens problem med svaga borgerliga minoritetsregeringar. Sverige behöver en socialdemokratisk regering som förenar handlingskraft med en strävan till lösningar som kan finna bred förankring i riksdagen och hos det svenska folket. Sverige behöver landsting och kommuner där socialdemokratins värderingar präglar politiken.

Att välja väg

I hela Europa går nu starka högerkrafter till hård attack mot välfärdspolitiken. På sina håll har de erövrat den politiska makten. Syftet är att släppa marknadskrafterna fria, begränsa den sociala välfärden och de gemensamma åtagandena, öka de ekonomiska klyftorna, slå tillbaka kraven på medbestämmande i arbetslivet. Allt detta motiveras med de krav kapitalismen ställer för att skapa ekonomiska framsteg. Resultaten har hittills blivit hög arbetslöshet och växande sociala motsättningar.

Även i vårt land framträder en ny och mera aggressiv höger. Därför står det svenska folket inför ett viktigt vägval som avgör färdriktningen för 1980-talets politik. Socialdemokratin väljer i samklang med sina frihetstraditioner jämlikhetens och solidaritetens väg.

Därför gäller valet:

Arbete och trygghet eller borgerlig kapitalism Solidaritet eller egoism Handlingskraft eller splittring Sverige behöver en socialdemokratisk regering.

Välj socialdemokratin för ett tryggare och friare samhälle.

SVERIGE BEHÖVER EN SOCIALDEMOKRATISK REGERING!